

Waxda Guryaynta & Horumarka Bulshadda (DHCD)

Barnaamijka Caawimada Degdega ah (EA)

Tilmaamaha Daryeelka ilmaha Marku waalidku maqanyahay – 2015

1. Si lagu ogolaado, daryeelayaasha ilmahu waa in ay buuxiyaan heerarka qiyaasta ee loo dejiyay daryeelayaasha ilmaha ee tilmaamahan.
2. Qoyska u baahan in loo daryeelo ilmaha marku waalidku maqanyahay waa in uu codsadaa ugu yaraan labba maalmood oo shaqo horteed. Qoysaska ku jira xarumaha hooy ee xoonsan, waa in ogolaansho laga codsadaa shaqaalaha xarunta hooyga. Qoysaska ku jira huteelada, ogolaansho waa in laga codsadaa shaqaalaha DHCD. Shaqaalaha hudheelka waxay heeli doonan xidhiidh macluumaad waxayna DHCD u gudbin doona foomomka qoysaska. Haddii aad codsato ogolaanshaha daryeelka ilmaha ugu yaraan labba maalmood horteed oo aanad jawaab helin, waa la ogolaaday codsigaagii.
3. Daryeelayaasha ilmaha marka waalidku maqanyahay ma bixin doonaan adeegyo ka badan lix (6) oo carruura markiiba, oo ay ku jirto daryeelaha ilmaha carruurtiisa (haddii ay jiraan). Hudheelada, daryeelayaasha ilmahu ma daryeeli karaan carruur ka badan hal qoys (marka lagu daro kuwooda) markiiba. Ma jirto in kabadan labba carruur ah oo ka yar labba sano oo heli doona adeegyada daryeelka ilmaha isku wakhti isla qof daryeel ilmaha ah. Ma jirto in ka badan laba carruura oo ka wayn da'da labba oo ka heli doonta adeegyada daryeelka ilmaha isku wakhti daryeelaha ilmaha kaas oo sidoo kale bixinaya daryeel ilmaha ah ilmo ama carruur ka yar da'da laba sanadood.
4. Daryeelayaasha ilmaha da'doodu waa in ay ugu yaraan ahaa 16 sano, laga reebo xaalada walaalaha ka wayn ama xubnaha kale ee qoyska, oo ay tahay ugu yaraan in ay ahaadeen 14 sano. Walaal wayn ama xubin qoyska ah oo u dhexaysa da'da 14 iyo 16 waxay daryeeli doonaataa oo keliya xubnaha ka yar ee qoyska ee qaybta loo magacaabay, ama marka ay uraacayaan ilmaha ka yar ama ka imanayaan gaadiidka ama ka imanayaan xarunta hoyga ama hudheel.
5. Daryeelayaasha ilmaha marka uu maqanyahay waalidku waa in ay xubno ka ahaadaan qoysaska degen EA oo isla xarun hoy ah ama hudheel. Shaqaalaha xarunta hoyga waxay ogolaan karaan daryeelayaasha kale ee ilmaha qaabka xaalad xaalad ah ee qoysaska EA oo ku meelaysan xarumaha hoyga oo keliya. Qoysaska EA ee firidhsan ee goobaha meelaynta waxay ka dhignaan doonaan in daryeelaha ilmaha marka waalidku maqanyahay ay waajib tahay in uu ka qayb galo barnaamijka hoyga ee hoos yimaada kormeerka isla adeeg bixiyaha xarunta hoyga sida Qoyska EA oo helaya adeegyada daryeelaka carruurta ama si gaar ah ay u ogolaadaan shaqaalaha xarunta hoygu.
6. Wax adeegyo daryeelka ilmaha oo waafaqsan hagitaanada waxaa lagu bixin doonaa lacag la'aan.

7. Daryeelka ilmaha ee uu daboolo Heshiisku waxa keliya uu ka dhici doonaa dhismaha (ay ku jirto qaybaha goobaha xarunta hoyga ee firidhsan ama hudheelo) goobaha uu magacaabay xarunta hoygu, taas oo ay ku jiri karto qolka daryeelaha ilmaha, qolka Qoyska EA ee helaya adeegyada daryeelka ilmaha marka waalidku maqanyahay, ama meelo kale oo ay bixiso xarunta hoygu ama goobo guud oo ay u magaacabay xarunta hoygu in ilmaha lagu daryeelo. Daryeelayaasha ilmaha ka yar 18 sano uma qaadi karaan carruurta loogu magacaabay daryeel kooda meel ka baxsan xarunta hoyga ama dhismaha huteelka iyaddoon ogolaansho la siin.
8. Carruur kale ma joogi karto qolka halka lagu gudanayo adeegyada daryeelka carruurta kormeerka dadka waa wayn oo habboon la'aanteed sida uu go'aamiyo xarunta hoygu ama shaqaalaha DHCD.
9. Daryeelayaasha ilmaha ee hoyga ku jira waxay hubin doonaan in aanu qolna qufulnayn marka lagu bixinayo adeegyada daryeelka ilma qolkaas.
10. Daryeelayaasha ilmaha waxay u hogaansami doonaan wakhtiyaddo dhan dhammaan xeerarka habboon ee EA iyo shuruucda xarunta hoyga.
11. Daryeelka ilmaha ee waafaqsan Hagitaanadan waxaa la bixin doonaa keliya ka dib dhammaystirka ogolaanshaha Heshiiska Daryeelka ilmaha ee ka kooban shuruudada foomka heerka qiyaasta ee Heshiiska Daryeelka ilmaha EA, taas oo uu saxeexayo qof wayn oo ka tirsan qoyska EA (“Waalid”) iyo daryeelaha ilmaha oo kadib u gudbinaya ogolaanshaha shaqaalaha meelaynta xarunta hoyga ama shaqaalaha DHCD meelayn hudheel ah. Intaa waxa dheer, daryeelaha ilmaha iyo waalidku waxay dhammaystiri doonaan qaybhooda heerka qiyaasta foomka EA Xaashida Xogta Ilmaha wakhtiga habboon si degdega ka hor intaanu bilaaban daryeelka ilmahu oo waxay siin doonaan nuqulo shaqaalaha xarunta hoyga ee shaqaalaha meelaynta ama shaqaalaha DHCD ama shaqaalaha hudheelka ee meelaynta hudheelka ka hor hawsha daryeelka ilmaha (qaybta sare oo keliya) iyo ka dib hawsha daryeelka ilmaha (foomka oo dhammaystiran).
12. Daryeelayaasha ilmaha ee caadiga ah/hawsha wada waxaa hore loo sii ogolaan karaa habboonaanta DHCD iyo waalidka isticmaalaya foomkan. Xarunta hoyga ama hudheelka waa in lagu wargeliyaa wax ku saabsan shil kastoo gaar ah oo daryeelka ilmaha ah.
13. Si daryeelka ilmaha 14 jirka ah ama ka wayn uma baahna dhammaystirka Heshiiska Daryeelka ilmaha ama Xaashida Xogta Daryeelka Ilmaha, in kastoo hagitaanada daryeelka ilmahu ay ku dabaqmaan ilaa xadka ay la xidhiidhaan.
14. Ilmaha da'diisu u dhexayso 14 sano iyo 16 oo ku daryeelaya xubnaha ka yar ee qoyska ka tirsan qaybat loo magacaabay ama ka keenaya ama gaynaya gaadiidka ku socda ama ka baxaya goobta waa in uu saxeexaa Heshiiska Daryeelka ilmaha sida daryeel bixiya ilmood oo kasta.